

HISTORIE ROTTERDAMSE DEELGEMEENTEN

Deel 10

Bestel in de achtbaan

De versnelling in het denken over decentraal bestuur komt abrupt tot stilstand. In 1993 gaat het over de grenzen van de gemeenten-nieuwe stijl. In 1994 vinden de 'laatste' verkiezingen plaats voor Rotterdam oude-stijl. In 1995 stemt de Rotterdamse bevolking de regiovorming weg. En in 1996 wordt het wetsvoorstel voor Stadsprovincie ingetrokken.

Op 24 juni 1993 debatteerde de Gemeenteraad over de grenzen van de toekomstige gemeenten op Rotterdams grondgebied. De raad vond dat Overschie een zelfstandige gemeente moest kunnen worden, en volgde verder de voorstellen van het college. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken dacht hier anders over en wilde in de uiteindelijke herindelingsvoorstellen alsnog de deelgemeenten Overschie en Hillegersberg-Schiebroek samenvoegen. Het centrumgebied zou aan de (toen nog aanstaande) deelgemeente Delfshaven worden toegevoegd.

In maart 1994 vonden verkiezingen plaats voor zowel gemeenteraad als deelgemeenteraden. Voor het eerst werden de raden van de deelgemeenten Feijenoord en Delfshaven gekozen. Ruim een jaar later, op 6 juni 1995, mochten de Rotterdammers opnieuw naar de stembus in verband met het referendum over de regiovorming. Een forse meerderheid van de opgekomen kiezers sprak zich uit tegen de voorgestelde provincievorming en bijbehorende opdeling van Rotterdam in kleinere gemeenten. De raad sprak zich na dit referendum uit tegen de opdeling van Rotterdam in kleinere gemeenten, een oordeel dat later in de Tweede Kamer werd gevolgd, en uiteindelijk in februari 1996 leidde tot de intrekking van de wetsvoorstellen met betrekking tot de vorming van de Stadsprovincie.

De hele operatie in het kader van de regio- dan wel provincievorming had voor het deelgemeentebestel uiteindelijk slechts tot gevolg dat de wijk Heijplaat bij de deelgemeente Charlois werd gevoegd. De wijk Pernis daarentegen werd niet aan een deelgemeente toegevoegd, maar hield haar 'status aparte'. Ook het centrumgebied bleef niet-deelgemeentelijk ingedeeld, maar er was sinds begin van de jaren negentig vanuit het centrumgebied zelf (middels het Breed Overleg Centrum), en ook vanuit de gemeenteraad, met enige regelmaat aangedrongen op de vorming van een overlegstructuur in het centrumgebied. Mede daarom besloot de gemeenteraad, vooruitlopend op de (toen nog per 1-1-1997 voorziene) vorming van de nieuwe gemeenten, in januari 1995 tot instelling van een Adviesraad voor het Centrum (Verzameling 1995, nr. 8). Nadat de provincievorming een gepasseerd station bleek te zijn, heeft de gemeenteraad eind 1996 het Instellingsbesluit verlengd tot 14 april 1998, de dag van de installatie van de dan nieuw gekozen gemeenteraad (Verzameling 1996, nr. 332).

Een versnelling in het denken over decentraal bestuur in de grote stad is het kenmerk van deze tussenfase. Met het oog op de opdeling van Rotterdam en de regio/stadsprovincievorming is niet meer de complementaire bevoegdhedenverdeling uitgangspunt, maar een scheiding tussen enerzijds de bevoegdheden op het gebied van de dagelijkse woon- en leefomgeving op het niveau van de vitale 'gemeenten-nieuwe stijl' en anderzijds de strategische bevoegdheden op stedelijk (lees: regionaal) niveau. Het gaat nu om de vorming van autonome gemeenten, waarbij ook de grenzen naar een aangepast schaalniveau worden opgerekt. Burgerparticipatie is in deze tussenfase naar de achtergrond geschoven. Omdat veel diensten opgesplitst zouden worden zou de aansturing daarvan geen probleem meer opleveren. De ambtelijke ondersteuning zou op een 'normaal' gemeentelijk niveau worden gebracht.